

Naturen som læringsarena

Norsk

Undervisningsideer 1.-10.trinn

Forord

Overordna del i nye læreplaner (Kunnskapsløftet 2020) sier at «Skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet» (Opplæringsens verdigrunnlag kap.1.5). Vi mener at Læring i friluft er nødvendig for å nå dette overordna målet og en rekke andre konkrete kompetansemål i nye læreplaner. Friluftsrådenes Landsforbund (FL) engasjerer seg sterkt i arbeidet med Læring i friluft fordi skolene i friluftsrådenes medlemskommuner etterspør hjelp i dette arbeidet.

Det er vårt håp at dette heftet skal være et nyttig verktøy i arbeidet for mer og bedre Læring i friluft. Totalt utgir vi nå åtte hefter om Læring i friluft. Sju hefter inneholder undervisningstips knyttet til fag og relatert til kompetansemålene. I tillegg har vi gitt ut et hefte som inneholder begrunnelse for-, metode i- og praktiske tips til Læring i friluft, og er et supplement til de sju øvrige heftene. Alt materiellet finner du også på vår nettside www.friluftsrad.no som vil bli oppdatert med nye tips og ideer.

I stortingsmeldinga om friluftsliv (meld.st.18 (2015-2016)) er ett av to nasjonale mål: «Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.» Ut fra vår erfaring fra mer enn 20 års arbeid med Læring i friluft er vi overbevist om at økt bruk av naturen som læringsarena vil berike norsk skole:

- Det gir bedre læring fordi den blir mer virkelighetsnær, praktisk, variert og tilpassa, og fordi elevene tar flere sanser i bruk i læringsarbeidet.
- Det gir fysisk aktivitet.
- Det gir naturopplevelser og medvirker til økt miljøbevissthet.
- Det bidrar til å skape et godt sosialt miljø.

De åtte heftene vi nå utgir er basert på erfaringer og bidrag fra en rekke interkommunale friluftsråds langsiktige arbeid med Læring i friluft. Vi ga i 2000 ut idépermen «Læring i friluft» for 1.-7. trinn. I 2002 fulgte tilsvarende idéperm for ungdomstrinnet. Idépermene har seinere blitt revidert. Siste revisjon ble gjort i 2018 og da utgitt som hefter knyttet til 7 fag.

Innføring av nye læreplaner for skolen fra høsten 2020 gjorde at enda en revidering var nødvendig. Alle undervisningsopplegg er gjennomgått på nytt og relatert til kompetansemål i gjeldende læreplan. I tillegg er mange av oppleggene revidert. Forslagene i heftene kan brukes direkte, men vi håper mange dyktige lærere også vil lage sine tilpasninger og få inspirasjon til å utvikle egne undervisningsopplegg.

En viktig forutsetning for Læring i friluft er at læreren har kunnskap om gode undervisningssteder rundt skolen. FL har utviklet et digitalt kartbasert verktøy der skolen kan lokalisere disse stedene og samle undervisningsideene knyttet til hvert sted. Verktøyet er gratis å bruke. Du finner dette på www.stedsbasertlaering.no. Er din kommune medlem i et interkommunalt friluftsråd kan du kontakte dette dersom du ønsker kurs i bruk av verktøyet og tips til Læring i friluft.

Knut Berntsen har stått for revisjonsarbeidet i samarbeid med ressurspersoner i friluftsrådene og FL. Mari Watn har tegnet illustrasjonene. Miljødirektoratet har gitt økonomisk støtte til arbeidet. Friluftsrådenes Landsforbund takker alle for faglige og økonomiske bidrag, og håper ideene bidrar til mye morsom og god Læring i friluft.

Hvorfor lære inne når læring for mange skjer bedre ute?

Friluftsrådenes Landsforbund
Sandvika juni 2021
Morten Dåsnes (daglig leder)

Innhold

Forord.....	1
Norsk.....	3

KOMPETANSEMÅL ETTER 2. TRINN

Lydlek	5
Ordjakt	6
Stjerne-orientering med bokstaver på stjerneark	7
Stafett med ord som skrives med o, men leses med å-lyd	8
Preposisjoner i praksis	9
Se hva jeg har samlet.....	10
Høl i hatten	11
Min mann/kone heter.....	13
Bokstavskattejakt.....	14
Eventyr i friluft.....	15

KOMPETANSEMÅL ETTER 4. TRINN

Hentediktat	16
Arkitekten.....	17
Dramatisere Petter Dass og Hinmannen	18
Improvisasjon	19

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

Huske nøkkelsetninger	20
Verbstafett	21
Leseprøve-stafett	22
Sant eller usant.....	23
Logg deg ut i verden	24
«Alias» - begrepslæring.....	25
OG/Å-REGLER.....	26
Leirbålsamtale.....	27

KOMPETANSEMÅL ETTER 10. TRINN

Les – løp – lær: Fagtekst.....	28
Norskorientering.....	29
Retorikk	30
Interkommunale friluftsråd	31

Norsk

Læreplanen i norsk påpeker at «*Norsk er et sentralt fag for kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Faget skal gi elevene tilgang til kulturens tekster, sjangre og språklige mangfold og skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære*». Nærområdet til skolene har mange steder som kan bidra til å gi elevene tilgang til et språklig mangfold. Her finner vi levende mennesker å kommunisere med, et spekter av tekster å lese, steder som gir elevene opplevelser som de senere kan formidle, og mennesker elevene kan formidle til både muntlig og skriftlig. Læreplanen påpeker at «*Utviklingen av muntlige ferdigheter i norsk går fra tidlig samhandling i lek og faglige aktiviteter til å bruke det muntlige språket stadig mer presist og nyansert i ulike norskfaglige samtaler og presentasjoner*». Vi vet at når elevene får formidle til andre enn læreren, så motiverer dette til ekstra engasjement. Å bruke nærmiljøet som formidlingsarena anbefales derfor.

Friluftsrådernes pedagogiske prinsipp er at barn får en større forståelse ved å lære «om virkeligheten i virkeligheten». Gjennom elevaktive skoletimer på læringssteder i nærmiljøet som konkretiserer læringsmålene, vet vi at læring for mange elever skjer best. Norskfaget har kort avstand fra skolebygningen til «virkeligheten».

«*Lesing av skjønnlitteratur og sakprosa skal gi elevene mulighet til å reflektere over sentrale verdier og moralske spørsmål og bidra til at de får respekt for menneskeverdet og for naturen*», påpekes det i ny lærerplan. Lesing kombinert med opplevelser i naturen vil nettopp bidra til å styrke respekten for naturen.

Her er noen av friluftsrådernes forslag til aktiviteter i norskfaget. Forslagene er ment som tips og ideer til tema og aktiviteter, men legger ikke sterke føringer på hvordan aktivitetene skal organiseres. Her må lærerne gjøre tilpasninger i forhold til kunnskapen om egne elever.

KOMPETANSEMÅL ETTER 2. TRINN

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter

Lydlek

Sted: Et sted i naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Noe som kan brukes som bind for øynene

Forarbeid i klasserommet

- Elevene arbeider med vanskelige bokstaver som har lik lyd (f.eks. «P» og «B» eller «M» og «N»).

Læring i friluft

- Klassen går ut og finner et egnet område i skolegården eller i naturen. Her leker de en blindebukk-versjon hvor vi jobber med vanskelige bokstaver som har lik lyd. Elevene blir delt i grupper på tre og tre. En elev blir blindebukk som skal snu seg etter rett lyd. De to andre sier hver sin bokstavlyd. Eleven som er blindebukk får se bokstaven den skal gå til på en lapp før eleven blir blind. De to som skal lage lyd får hvisket sin bokstav i øret.

Etterarbeid

- Elevene utveksler erfaringene fra arbeidet ute og øver videre på bokstaver som har lik lyd.

Noen tips

- Leken kan gjennomføres som konkurranse mellom de tre med best av 10 forsøk.
- Denne leken kan gjøres som vanlig blindebukk med mer bevegelse hvor omsorg for den blinde også kan være fokus (de som lager lyd må passe på at den som er blind ikke ledes til å komme borti noe).
- En kan også stave enkle ord (eks: sil-fil, bål-nål) i stedet for bokstav hvor den blinde får se ordet først (eller rimordet først).

KOMPETANSEMÅL ETTER 2. TRINN

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter

Ordjakt

Sted: På skoleplassen eller i naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Lapper med eller uten bokstavhus

Forarbeid i klasserommet

- Elevene lærer å skrive og lese enkle ord ved bruk av bokstavhus.

Læring i friluft

- Lapper med bokstavhus med enkle ord (les, is, se, mor, far osv.) er gjemt rundt omkring på et avgrenset område (f.eks. skoleplassen, naturlekeplassen, langs en sti, mellom fire trær). Elevene får et ark hvor det er like mange bokstavhus som det er gjemt lapper rundt om. Elevene får i oppdrag å finne alle husene med ord og skrive dem inn i husene på arket. Oppgaven kan løses individuelt eller i grupper.

Etterarbeid

- Gruppens svar gjennomgås i samlet klasse eller gruppevis.

Noen tips

- En variasjon kan være å gjemme ord skrevet uten bokstavhus og elevene kan få ekstra poeng hvis alle bokstavene befinner seg i rett etasje.
- En annen måte kan være å arbeide med konsonanter og vokaler hvor en skal finne bare vokalene blant bokstaver som er gjemt og skrive dem inn i bokstavhusene.

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter

Stjerne-orientering med bokstaver på stjerneark

Sted: Skolegården

Årstid: Hele året

Utstyr: Ark der det er tegnet en stjerne med en bokstav i stjerna og kart/flyfoto over skolegården

Forarbeid i klasserommet

- Elevene har lært noen av- eller alle bokstavene.

Læring i friluft

- Lærer har plassert stjerneark med ulike bokstaver i hver stjerne rundt om i området og har laget kart/flyfoto der det er markert hvor stjernene ligger. Antall stjerner er avhengig av hvor mange grupper klassen deles i. Elevene får i oppdrag å se på kartet hvor de kan finne en stjerne. Elevene går til en valgt stjerne, leser bokstaven som står i stjerna og går tilbake til læreren. For hver stjerne som er besøkt sier elevene et ord som begynner på den bokstaven de fant. Når alle stjernene er besøkt og ordene sagt til lærer, er leken over.

Etterarbeid

- Elevene skriver de ordene gruppa sa og som begynte på bokstavene de fant. Lærere må derfor under økta ute skrive ned elevenes ord og minne elevene på de ordene de selv fant på.

Noen tips

- Kart og flyfoto kan du hente på norgeskart.no.
- Aktiviteten kan også gjennomføres uten kart, men der gruppene må lete etter bokstavene som lærer har gjemt rundt om i skolegården eller i naturen.

- leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord

Stafett med ord som skrives med o, men leses med å-lyd

Sted: Naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: To bokser (en for ord med o-lyd og en for å-lyd) og lapper med ord (sommer, sokk, kom, slott, drops, kort, Norge, bort, fot, frosk, solbær, stokk osv.)

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for reglene for stafetten, deles i grupper og leker seg med ord som skrives med o, men som leses med å-lyd.

Læring i friluft

- Klassen finner et egnet sted ute og gruppene samles på hvert sitt startsted. En boks merket med O og en boks merket med Å settes et stykke fra hverandre og fra gruppene. Et stykke bak gruppene legges en rekke ord med O eller Å på bakken med baksiden opp. Så gjennomføres stafett der en elev henter et ord, løper til gruppa som blir enig om ordet skrives med O eller Å. Neste elev løper og legger ordet i rett boks.

Etterarbeid

- Boksene tas med inn i klasserommet og ordene gjennomgås.

Noen tips

- Dersom stafetten gjennomføres i en bakke eller i et kupert terreng gir ekstra fysisk aktivitet.
- Som ekstra oppgavene kan elevene bli utfordret til å finne ting i naturen med o-lyd og å-lyd og deretter sjekke ut om tingene skrives med o, men leses med å.

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter

Preposisjoner i praksis

Sted: Naturen
Årstid: Hele året
Utstyr: Ingenting

Forarbeid i klasserommet

- Klassen har gjennomgått bruk av preposisjoner.

Læring friluft

- Elevene går til en samlingsplass i naturen. Læreren bruker preposisjoner til å gi elevene beskjed om hvor de skal finne et sted å plassere seg eller gjøre noe:

Noen eksempler:

- Still deg ved siden av et tre
- Stå på en stein
- Still deg under et tre
- Hopp over en stubbe
- Still deg bak et tre
- Sett deg på ei grein
- Gjem deg i et kratt
- Gå mot skolen og stopp etter 50 skritt
- Gå fra samlingsplassen og sett deg ned etter 50 skritt

Etterarbeid

- Samme aktivitet gjennomføres i klasserommet.

Noen tips

- Et variert naturområde gir flere muligheter.
- Elevene kan etter tur være de som bestemmer hvor de andre elevene skal plassere seg.
- Aktiviteten kan også gjennomføres på engelsk.

- beskrive og fortelle muntlig og skriftlig

Se hva jeg har samlet

Sted: Naturen

Årstid: Vår, sommer og høst

Utstyr: Bøtter

Forarbeid i klasserommet

- Aktiviteten kan introduseres ved at 2 og 2 elever arbeider sammen. Elevene står mot hverandre og en av dem holder hendene på ryggen. Læreren legger så en gjenstand (viskelær, penn, papirbit eller annet) i hendene til eleven som holder de på ryggen. Denne skal så beskrive hva den har i hendene uten å si hva det er. Den andre skal så tippe hva den andre har i hendene. Er det mange par så kan elevene stilles på rekke med elevene som skal beskrive gjenstanden på samme rekke. Da blir det lettere for læreren å legge gjenstander i alle hendene samtidig.
- Elevene introduseres for hva de skal gjøre når de kommer ut.

Læring i friluft

- Elevene drar alene eller i små grupper rundt i naturen og samler små steiner de synes er fine. De må merke seg hvor de fant steinen og tenke på hvorfor de samlet hver enkelt stein. Elevene kan få i oppgave å samle et gitt antall steiner.

Etterarbeid

- Elevene lager utstilling av steinene. Etter tur forteller så elevene for de andre hvor de fant de ulike steinene og hvorfor de samlet hver enkelt stein. Kanskje kan elevene gi hver enkelt stein et navn og fortelle hvor de tror hver enkelt stein kommer fra?
- Elevene bruker steinene de har samlet til for eksempel å bygge et steintroll, male de slik at de blir små dyr, hoder eller annet eller kanskje limes på en plate og danner utgangspunkt for et bilde.

Noen tips

- Elevene kan ta bilde av hver av steinene de har samlet og vise de på storskjerm når de skal presentere sine steiner.
- I stedet for steiner kan elevene samle andre naturelement (blad, pinner, blomster, sopp eller gress).

- leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord

Høl i hatten

Sted: Åpen plass

Årstid: Hele året

Utstyr: Ball

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for leken og leker seg litt med alfabetet ved å finne ord på hver bokstav fra A til Å.

Læring i friluft

- Elevene stiller seg på rekke og en elev står alene (lederen) bestemmer et tema (eks. guttenavn) og i kasteavstand foran rekka. Denne eleven har en ball. Leken begynner med at lederen kaster ballen til en av elevene i rekka samtidig som han roper en bokstav. Dette er første bokstav i guttenavnet som lederen tenker på. Den som mottar ballen skal så tippe hvilket navn lederen tenker på. Da kan to ting skje:
  1. Dersom eleven tipper rett navn kaster eleven ballen tilbake til lederen. Lederen kaster så ballen så høyt opp i lufta som denne kan samtidig som den løper så langt unna som mulig. Eleven som tippet rett navn skal forsøke å hente ballen og straks denne holder ballen med begge hendene så roper denne STOPP. Lederen må da stoppe og stå helt i ro. Den som fanget ballen skal så gjøre følgende:
    - a. ta tre kjempeskritt i retning av lederen
    - b. gjøre to hink
    - c. spytte så langt eleven makter i retning av lederen. Eleven skal så flytte seg til dit spyttet lander. Da skal lederen forme en ring med armene og eleven skal forsøke å treffe oppi ringen. Klarer eleven det blir denne ny leder.

- 2 Dersom eleven tipper feil kaster eleven ballen tilbake til lederen. Lederen kaster så ballen til en ny elev inntil alle har mottatt ballen. Dette gjentas helt til en elev tipper rett navn. Dersom ikke noen tipper rett navn på første bokstav, så fortsetter lederen med å si de to første bokstavene i navnet.

Etterarbeid

- Erfaringene fra leken brukes i samband med videre læringsarbeid.

Noen tips

- I stedet for navn på personer, kan man bruke navn på byer, land, blomster eller annet.
- Leken gir mest aktivitet dersom den lekes av 5-8 elever.

- leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord

Min mann/kone heter

Sted: En åpen plass

Årstid: Hele året

Utstyr: Ball med god sprett til hver elev

Forarbeid i klasserommet

- Leken introduseres, regla læres og elevene øver seg med å finne ord de kan sette inn i regla.

Læring i friluft

- Elevene står i ring med litt avstand på hverandre. Hver elev holder en ball i handa. En elev starter og sier høyt følgende regle: « Min mann/kone heter _____, jeg selv heter _____, vi bor i _____ og spiser bare _____ ». Elevene skal starte med bokstaven A og sier ord som starter med A for hvert sted i regla som ikke har ord. Alle elevene skal sprette ballen i bakken for hver setningsdel i en felles rytme. Greier eleven å gjennomføre regla uten stopp, så begynner denne på nytt men da med neste bokstav i alfabetet. Greier eleven ikke å gjennomføre regla uten stopp så er det nestemann i ringen sin tur til å prøve og starter da fra bokstaven A. Målet er å komme lengst mulig i alfabetet.

Etterarbeid

- Med utgangspunkt i regla kan elevene lage egne historier som de forteller/leser opp for andre.
- Leken kan brukes som avbrekk i undervisningen.

Noen tips

- Leken kan gjøres vanskeligere ved at elevene skal sprette ballen under beinet når ukjent ord skal sies.
- Leken kan også gjennomføres inne i klasserommet ved at elevene klapper rytmen.

- leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord

Bokstavskattejakt

Sted: Nærområdet

Årstid: Hele året

Utstyr: Oppgaveark og blyant

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for oppgavene de skal løse når de kommer ut. Elevene kan med fordel prøve ut oppgavene ved å gjennomføre de i klasserommet før de går ut.

Læring i friluft

- Elevene går ut i nærmiljøet. De kan gå parvis eller i gruppe. Her skal de finne ting som er formulert i oppgaven de har fått og skrive de ned. Her er eksempler på mulige oppgaver:
  - finne tre ting som begynner med S
  - finne flest mulig ting som slutter på E
  - finne tre ting som har T i seg, men som ikke begynner eller slutter med T
  - finne to ting med en stavelse
  - finne to ting med tre stavelser
  - finne ting som rimer på for eksempel grein, lus, lomme eller lær

Etterarbeid

- Elevene presenterer svarene for hverandre.

Noen tips

- Elevene kan ta bilde av de tingene de fant som svar på oppgavene og vise de til de andre etterpå.
- Klassen kan utpeke et «dommerpanel». Etter hvert som elevene finner svar på oppgavene skal de ta med tingene til «dommerpanelet» som så gir gruppa poeng. Kan ikke elevene ta med tingene til «dommerpanelet» kan de bare peke på/fortelle om tingen de fant som passer som svar på oppgaven.

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter

Eventyr i friluft

Sted: Et sted i naturen som passer til eventyret

Årstid: Hele året

Utstyr: Ingenting

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for ulike små eventyr. Elevene arbeider i grupper og velger et eventyr de ønsker å dramatisere/imitere et sted i naturen. Elevene øver seg på å gjenfortelle eventyret.

Læring i friluft

- Elevene går ut i naturen og velger seg et sted de vil dramatisere/imitere eventyret. De skal så finne fram til en måte å dramatisere/imitere eventyret på ved bruk av naturmaterialer de finner på stedet som kostymer og landskapet de er i som scenografi. Dramatiseringen/imiteringen skal skje uten bruk av ord. Elevene får planlegge å øve i et oppgitt tidsrom.
- Elevene skal så vise eventyrene for de andre elevene. De andre skal så se på og etterpå gjette hvilket eventyr elevene dramatiserte/imiterte.

Etterarbeid

- Erfaringene fra dramatiseringen/imiteringen brukes i videre læringsarbeid.

Noen tips

- I stedet for å dramatisere/imitere eventyrene kan elevene få i oppgave å «illustre» eventyret ved bruk av naturmaterialer på egnet sted i naturen. Når alle gruppene er ferdige, går gruppene rundt i felleskap og gjetter hvilke eventyr som er «illustrert».
- I stedet for eventyr kan man bruke en sang, et dikt eller en regle som utgangspunkt for samme aktivitet.

- lese tekster med flyt og forståelse og bruke lesestrategier målrettet for å lære

Hentediktat

Sted: Naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Ord på små lapper

Forarbeid i klasserommet

- Elevene arbeider med rettskrivingsregler som f.eks. ord med dobbelt konsonant.

Læring i friluft

- Klassen går ut og til en samlingsplass. Her finner de en plass der de legger noe å skrive på og noe å skrive med. Rundt samlingsplassen er det hengt opp lapper med ord de øver på. Elevene går til et ord, leser det og husker hvordan det skrives før de går tilbake til samlingsplassen og skriver det ned. Eleven kan gå tilbake til det samme ordet dersom de har glemt hvordan det skrives.

Etterarbeid

- Klassen gjennomgår ordene de skulle huske og skrive ned og elevene kan selv se hvor mange ord de har skrevet rett.

Noen tips

- Hver av elevene kan selv skrive et ord og henge de opp rundt samlingsplassen før aktiviteten starter.
- Man kan også lage dette som en konkurranse mellom elevene eller mellom grupper. Første elev eller gruppe som skriver ned alle ordene riktig er vinner.
- Hentediktat er en metode som trener opp korttidsminnet til elevene. Kan brukes både i norsk og engelsk.

- beskrive, fortelle og argumentere muntlig og skriftlig og bruke språket på kreative måter

Arkitekten

Sted: Hvor som helst

Årstid: Hele året

Utstyr: Naturmaterialer

Forarbeid i klasserommet

- Aktiviteten introduseres for elevene og elevene kan prøve ut aktiviteten i klasserommet.

Læring i friluft

- To og to elever arbeider sammen. Den ene er «byggmester» og den andre er «lærling». De går sammen rundt om i naturen og samler sammen et gitt antall naturmaterialer, men slik at begge har ett eksemplar av hvert. Det kan være lurt å starte med kun 5-6 gjenstander.
- «Byggmesteren» og «lærlingen» setter seg ned med ryggen mot hverandre. «Byggmesteren» begynner å bygge og forklarer nøye hva han gjør. «Lærlingen» skal bygge et eksakt likt byggverk uten å smug-titte. Husk at «lærlingen» må huske på å gjøre motsatt av hva «byggmesteren» sier. Hvis ikke blir jo byggene speilvendt.

Etterarbeid

- Erfaringene fra aktiviteten kan brukes i videre læringsarbeid og også gjennomføres som et avbrekk i undervisningen.

Noen tips

- Aktiviteten kan gjennomføres slik at «byggmesteren» bygger og beskriver hva han gjør, mens «lærlingen» noterer ned beskrivelsen på et ark og deretter selv bygger.
- Aktiviteten kan gjennomføres slik at «byggmesteren» bygger og beskriver hva han gjør, mens «lærlingen» tegner byggverket i henhold til beskrivelsen.
- Aktiviteten kan gjennomføres slik at «byggmesteren» bygger og så får «lærlingen» se på byggverket i 3 sekunder og deretter selv bygger det samme byggverket etter hukommelsen.
- Aktiviteten kan også gjennomføres som gruppeoppgave.

- utforske og formidle tekster gjennom samtale, skriving, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk

Dramatisere Petter Dass og Hinmannen

Sted: Et sted ved sjøen/ved et vann

Årstid: Hele året

Utstyr: Ingen ting

Forarbeid i klasserommet

- Elevene jobber i grupper og får utlevert fortellinga om Petter Dass og Hinmannen. Grappa diskuterer seg gjennom fortellinga, blir enige om rollefordelinga og diskuterer hvordan de kan dramatisere denne.

Læring i friluft

- Gruppene går ut og finner et egnet sted for å dramatisere fortellinga. Her leter de etter både kostymer og rekvisitter som de finner i naturen og som de kan bruke. Deretter øver de på dramatiseringen. Etter oppgitt tid viser gruppene dramatiseringen for hverandre.

Etterarbeid

- Erfaringene fra arbeidet brukes i videre læringsarbeid.

Noen tips

- Tas det video av dramatiseringene kan de jo fremvises på et foreldremøte.
- Uttrykket «Høyere opp og lenger fram, din Satan!» kan jo brukes som stikkord for å motivere til å utfordre seg selv litt ekstra i mange sammenhenger.

Her er fortellingen om Petter Dass og Hinmannen:

Kongjen bodsende eingong Petter Dass oppe i Nordland. Han Petter skulde kome til Kjøbenhavn og preike fore hønå og dronningja og alt folkjet hass juledags morgonen. Men Petter Dass fekk ikkje boda før seint juleafta. Då henta han fram den store reisekista si, fann fat i Svartebokja og løyste Hinmannen. Han kom med same og spurde: «Kva ve du meg no, Herr Petter?»

*«Eg skal til Kjøbenhavn og preike for kongja i morgå Juledag, og du skal bere meg fram.»
«Då skal eg ha alle dei sjeler som søv'e i kirkjene.» Jau, det skulde han sakte få. So klædde Herr Petter seg i kappe og kragje, tok bøkene sine og sette seg på kistå. Og Hinmannen bar. Det gjekk strykande so gjønå leida. Då dei kom sy for Staden tok Hinmannen til å trøytne. Han seig lenger og lenger ned, te dess Herr Petter tok ned i slyloket med mysseskjortene. Då slo Herr Petter på kiskelokjet og sade:*

«Høgre opp og lenger fram din Satan!» Og so måtte Hinmannen til att'e. Men Herr Petter myste dar nokre bøker, og darta har stadn fått namnet Tjuen. Då Herr Petter og Hinmannen kom til Kjøbenhavn, var det alt myssestund. Kongjen sat dar i all sin stas, og folkjet med hånå. Herr Petter var ikkje sein'e. Han gjorde fort frå seg inngangsbøna og høgmyssesalmen og kom seg på preikestolen. Hinmannen stor uttar i kirkjene med dørene og glytte og skulde skrive opp alle dei sjelene som somna. Men Herr Petter preika slik at ingjen sov i kirkjene den dagjen, ja, ikkje so mykje som leda på ein augnekvarm*, gjorde dei. So måtte Hinmannen fare darifrå med ikkje, men Herr Petter fekk ete med kongsborda.

KOMPETANSEMÅL ETTER 4. TRINN

- utforske og formidle tekster gjennom samtale, skriving, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk

Improvisasjon

Sted: Nærområdet til skolen

Årstid: Hele året

Utstyr: Konvolutter som inneholder lapper med stikkord

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for improvisasjon (handler om å framføre noe man egentlig ikke er forberedt på å framføre). Elevene deles i gruppe. Hver gruppe får en konvolutt med navnet på en kategori knyttet til naturen skrevet utenpå (eks. steder, trær, dyr, skyer, tidspunkt, værforhold). Gruppene skal så skrive stikkord til hver kategori på små lapper som legges i konvolutten. Alle konvoluttene samles inn.

Læring i friluft

- Klassen går til et sted i naturen. Her skal gruppene konkurrere i teatersport. Hver gruppe trekker en lapp fra hver av konvoluttene. Ved hjelp av disse stikkordene skal gruppa lage en liten fortelling som de så skal dramatisere for de andre. Gruppa får begrenset tid til forberedelser (5-minutter?).

Etterarbeid

- Erfaringene fra aktiviteten brukes i videre læringsarbeid og kan også brukes som et avbrekk i undervisningen.

Noen tips

- Improvisasjonene kan jo filmes og vises i klasserommet etterpå.
- Gruppene kan trekke lapper og forberede seg på samme tidspunkt og deretter ta film av egne improvisasjoner (kun ett forsøk). Filmene kan så vises for hele klassen når de er tilbake i klasserommet.

- bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen

Huske nøkkelsetninger

Sted: En samlingsplass i naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Ark med nummererte setninger

Forarbeid i klasserommet

- Klassen gjennomgår ulike lesestrategier.

Læring i friluft

- Klassen går ut og til en samlingsplass. Her deles de i grupper på 2-4 personer og organiserer seg til en stafett med startsted og med hvert sitt like ark med et antall nummererte setninger et stykke fra startstedet. Den første på gruppa springer frem til arket med setninger og leser setning nummer en mange nok ganger til at han husker den. Denne løper tilbake til gruppa si og gjenforteller setningen til den neste i køen. Når den har fått setningen gjenfortalt, kommer denne bort til læreren og sier den samme setningen. Er svaret godkjent kan de gå til setning nummer to. Er svaret feil må gruppa prøve igjen. (Her må man av og til være litt grei som dommer). Poenget er at de skal få med seg sammenhengen og huske viktige elementer fra det man jobber med.

Etterarbeid

- Klassen kan gjennomgå setningene og gjenta aktiviteten i klasserommet. Erfaringene danner grunnlag for samtale og refleksjon.

Noen tips

- I stedet for å si setningene muntlig til læreren kan elevene skrive ned setningen de leste når de er tilbake ved startstedet.

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

- skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting

Verbstafett

Sted: Et sted i naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Ark med «presens» og «perfektum» og lapper med ulike verb skrevet i presens eller perfektum

Forarbeid i klasserommet

- Klassen arbeider med bøying av verb og «presens» og «perfektum».

Læring i friluft

- Klassen går til en samlingsplass der elevene deles i grupper. Gruppene står samlet bak en startstrek (bruk et tau, kvister eller spor i snøen). Gruppene legger et ark på bakken der det står «presens» og et ark der det står «perfektum». Et stykke fra startlinjen ligger en haug med lapper med verb enten i «presens» eller «perfektum». Etter tur må elevene hente en lapp og legge ordet på riktig ark. Flest riktige lapper vinner.

Etterarbeid

- Gruppene bruker de ordene de samlet til å skrive setninger som inneholder ordene de samlet.

Noen tips

- Jo lengre avstand mellom startstreken og oppgavene jo mer fysisk aktivitet.
- Elevene kan på forhånd selv skrive et antall lapper med verb som brukes i stafetten.
- Denne stafettorganiseringen kan gjennomføres ved læring av også andre rettskrivningsregler.

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

- lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold

Leseprøve-stafett

Sted: Et sted i naturen

Årstid: Hele året

Utstyr: Akematter/akebrett (om vinteren), spørsmål knyttet til tekster elevene har lest og bokser

Forarbeid i klasserommet

- Klassen har noen felles tekster og har samtalt om tekstene. Elevene blir delt grupper.

Læring i friluft

- Elevene går til en (ake)bakke. Nede i bakken har hver gruppe en boks med spørsmål knyttet til tekstene elevene har lest. Alle gruppene har samme spørsmål i sin boks. Alle gruppene skal stå på toppen av (ake)bakken når stafetten begynner. Etter tur løper (sklir) elevene ned til sin boks, tar en lapp, løper bort til læreren og svarer på spørsmålet. Hvis det er riktig, får eleven med seg lappen og kan løpe tilbake til gruppa og sende en ny ned. Hvis det er feil, må han/hun legge lappen tilbake og løpe tilbake til gruppa si og sende ned nestemann.

Etterarbeid

- Klassen gjennomgår spørsmålene og diskuterer svarene i felleskap. Alternativt kan elevene selv finne ut hvor i teksten de finner svaret på spørsmålene de hadde.

Noen tips

- Stafetten kan også gjennomføres med ski på beina.
- Elevene kan som en del av forarbeidet selv skrive spørsmål (og lage en fasit) som man kan bruke ute.

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

- skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting

Sant eller usant

Sted: Nærområdet

Årstid: Hele året

Utstyr: Laminerte lapper påskrevet «sant» og «usant»

Forarbeid i klasserommet

- Klassen har gjennomgått sentrale regler for rettskriving, ordbøying eller tegnsetting.
- Del klassen i grupper.

Læring i friluft

- Klassen finner et passende sted ute og gruppene står på rekke bak en «startstrek». Legg sant/usant lappene 10-20 meter unna slik at hver gruppe har sine egne sant/usant lapper. Lærer står foran elevene. Læreren sier en påstand knyttet til tema som ble gjennomgått i klasserommet. Setninga kan være sann eller usann. Gruppen diskuterer om påstanden er sann eller usann og en i gruppa løper fram og holder opp riktig lapp. Så løper personene tilbake, og gruppa gjør seg klar til neste spørsmål. Gruppene får poeng for rett svar og for å vise svaret først.

Etterarbeid

- Påstandene gjennomgås i plenum.

Noen tips

- Gjennomføres aktiviteten i motbakke blir det mer fysisk aktivitet.
- Med kun 2 grupper kan man ha bare et par lapper, slik at det gjelder å springe forrest fram og ta riktig lapp.
- Elevene kan på forhånd lage/skrive de sanne og usanne setningene som skal brukes, og/eller elevene kan lese/sine egne setninger.
- Differensiering kan foregå utfra hvilke påstander man gir de forskjellige elevene.
- En elev fra gruppa kan løpe og velge lapp, vise denne til resten av gruppa. Gruppen kan så vise tommelen ned hvis gruppa er uenig i elevens valg eller tommelen opp hvis gruppa er enig i elevens valg. Eleven bestemmer selv om denne skal stole på seg selv eller velge å svare det gruppa foreslår.

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

- beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål

Logg deg ut i verden

Sted: Nærmiljøet

Årstid: Hele året

Utstyr: Loggbok

Forarbeid i klasserommet

- Elevene introduseres for oppgaven de skal gjøre når de kommer ut. Observasjon som tema diskuteres og elevene utfordres til selv å beskrive steder og observasjoner de gjør. Her er noen tips elevene kan gis:
  - Hvor er jeg?
  - Hva ser jeg, hører jeg, lukter jeg, føler jeg og smaker jeg?
  - Hvilke mennesker ser jeg, hvem er de og hva gjør de?
  - Hvilke biler, sykler, insekter, dyr eller fugler ser jeg?
  - Forandrer situasjonen seg i løpet av tiden dere er der (lyset, himmelen, været)?
  - Elevene deles i grupper og hver gruppe bestemmer seg for et sted i nærmiljøet de ønsker å oppsøke, observere og beskrive.

Læring i friluft

- Elevene går til valgt sted. Her er de i 30 minutter, observerer ved bruk av alle sansene og gjør notater. Har de kamera kan de også ta bilder.

Etterarbeid

- Elevene utarbeider en logg basert på notatene de har gjort i løpet av feltarbeidet. Gruppene presenterer loggene for hverandre enten ved å lese de opp eller ved bruk av digitale medier.

Noen tips

- Elevene i gruppa kan oppfordres til å fordele observasjonen mellom seg. Noen kan lytte, noen kan observere fugler, andre mennesker osv.

- leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster

«Alias» - begrepslæring

Sted: Uteområdet

Årstid: Hele året

Utstyr: Lapper med de aktuelle begrepene som skal innlæres

Forarbeid i klasserommet

- Aktiver forkunnskapene til elevene om temaet dere skal arbeide med. Dette opplegget kan gjerne brukes mot slutten av et tema for å se hvilke begreper som sitter.

Læring i friluft

- Del gjerne gruppa i to eller flere lag. Lagene stiller seg ved siden av hverandre som i en stafett. Kortene med begrepene legges i like mange bunker som det er lag, på enden av «løypa».
- En og en løper og plukker opp en lapp, leser begrepet, legger det fra seg igjen og løper tilbake til laget sitt for å forklare begrepet. Det er ikke lov å si selve begrepet, men forklare uten å si selve ordet. (Akkurat som i spillet «Alias»). Laget skal gjette, gjetter de riktig er det nestemann på laget som løper og trekker en ny lapp. Det laget som klarer flest begreper er vinner.

Ettarbeid

- Gjør gjerne dette flere ganger i løpet av et tema. På den måten kan man se hvor mye elevene lærer fra gang til gang og er med på å bedre innlæringen.

Noen tips

- Dette opplegget kan selvfølgelig tilpasses de fleste fag på de fleste trinn; for eksempel ord og uttrykk i engelsk, naturfag, matematikk osv. Her er det bare fantasien som setter grenser.

KOMPETANSEMÅL ETTER 7. TRINN

- skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting

OG/Å-REGLER

Sted: Uteområdet

Årstid: Hele året

Utstyr: En utvalgt tekst

Forarbeid i klasserommet

- Gjennomgå reglene for og/å. Denne aktiviteten passer godt som innlæring eller for å vurdere om elevene har fått med seg reglene.

Læring i friluft

- Bruk gjerne et område der det for eksempel står to store trær. (Man kan selvfølgelig bruke andre landemerker eller elementer i området). Heng opp en lapp på hvert sted, en med «OG» og en med «Å».
- Elevene skal stå samlet mens læreren begynner å lese teksten. Hver gang «og» eller «å» forekommer i teksten utelater man det. Elevene skal da løpe til det området som tilsvarer det de mener er riktig.
- La gjerne elevene forklare og begrunne hvorfor de mener svaret er riktig. Når dette er gjort, går de tilbake til utgangspunktet og læreren fortsetter teksten.

Ettarbeid

- Dette gir en god mulighet for å se hvor godt reglene sitter hos elevene, og om man bør repetere det ytterligere.

Noen tips

- Dette opplegget kan selvfølgelig tilpasses andre grammatiske regler, eller brukes i engelskundervisningen.

- lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler

Leirbålsamtale

Sted: En bål plass

Årstid: Hele året

Utstyr: Ved og fyrstikker

Forberedelse i klasserommet

- Elevene arbeider med et tema knyttet til et fag. Aktuelle problemstillinger som utgangspunkt for samtale og diskusjon formuleres. Dette kan være alt fra ting som hvorfor vi skal lære matematiske formler til bruk av digitale medier.

Læring i friluft

- Elevene går ut, tenner et bål og samles rundt bålet. Elevene sammen med læreren skal her samtale om det tema de arbeidet med i klasserommet.

Etterarbeid

- Erfaringene fra bålsamtalen brukes i videre læringsarbeid.

Noen tips

- Leirbålet har en samlende effekt og egner seg ypperlig for gode samtaler. Men også samtaler rundt leirbålet må læres. Å etablere bålsamtalen som en fast aktivitet i læringsarbeidet gjør at elevene føler seg enda tryggere i situasjonen som kan medvirke til at samtalen går lettere enn inne i klasserommet.
- Ta gjerne med et sitteunderlag.
- Leirbålet er en god arena også for fortellinger, høytlesning av historier og dikt med påfølgende samtaler.

- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium

Les – løp – lær: Fagtekst

Sted: Uteområdet

Årstid: Hele året

Utstyr: Teksten som skal gjennomgås delt opp i passende avsnitt, blyant og notatblokk

Forarbeid i klasserommet

- Teksten som skal gjennomgås kan gjerne leses på forhånd før man går ut.
- Lærer deler en tekst opp i fornuftige deler, gjerne i avsnitt fra boka eller læremidlet som blir brukt. Delene bør ikke være over fem setninger. Er det et viktig begrep kan delen bare inneholde en setning.

Læring i friluft

- Tekstdelene nummereres etter rekkefølge. De kan for eksempel henges opp eller legges på bakken, med partallsdelen på den ene siden, og oddetall på en annen. Marker opp en rapporteringsstasjon hvor elevene venter på hverandre.
- Elevene deles opp i par. De trenger ark eller en kladdebok å notere på. Den ene eleven løper på oddetall, den andre på partall.
- Eleven løper ut og finner en lapp på sitt område, leser, løper tilbake og gjenforteller det som ble lest til sin medelev, gjerne med egne ord. Dersom de vil huske det ordrett må de gjerne det, men det er vanskeligere å huske og de må som regel løpe flere ganger dersom de ønsker det. De kan løpe annenhver gang, eller løpe hver sin omgang. Det avgjør tekstdelene som ligger ute.
- Når de er ferdige med innrapporteringsrunden, skal de gjennomgå teksten sammen. De skal vurdere om notatene er grundige nok, eller om de må ta seg en løpetur til for å sjekke.

Ettarbeid

- Dette opplegget kan avsluttes på flere måter:
  - Med spørsmål fra tekstdelene i fellesskap
  - En individuell prøve
  - Natursti som man henger opp
  - Sant/usant-påstander

Noen tips

- Dette er en metode der elevene får lest, memorert, gjenfortalt, skrevet, hørt eller forstått et emne i samarbeid med andre. Det har et element av overlæring i seg da stoffet må repeteres flere ganger. Elevene lærer sammen med andre elever, de får avstand til tekstkilden (fasit) både fysisk og i handling samtidig som de bruker kroppen sin.
- Dette opplegget kan brukes i de fleste fag der en fagtekst er en del av temaet; for eksempel samfunnsfag, engelsk og naturfag.

- utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon

Norskoriering

Sted: Hvor som helst

Årstid: Hele året

Utstyr: Kart/flyfoto over et område

Forberedelse i klasserommet

- Elevene introduseres for et gitt tema innenfor norskfaget. Et eksempel kan være ord med engelsk opprinnelse.

Læring i friluft

- Elevene deles i grupper og får udelt et kart/flyfoto med inntegnet steder der det er hengt opp oppgaver. Elevene går til de oppgitte stedene og svarer på de oppgavene som er hengt opp på stedet. (I eksempelet vårt kan dette være plakater med engelske ord som nerd, crazy, sure, cash, chill, fed-up, alright, okey, lame, cool osv. og der elevene skal finne norske ord for uttrykkene.)

Etterarbeid

- Gruppebesvarelsene gjennomgås og diskuteres.

Noen tips

- Aktiviteten kan organiseres som stjerneorientering der læreren står på et fast sted. Gruppene får etter tur oppgitt et punkt på et kart/flyfoto de skal gå til. Her henger det en plakat med en oppgave som gruppa skal løse og deretter gå tilbake til læreren og fortelle læreren svaret. Deretter får de et nytt punkt med en ny oppgave.

- gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer

Retorikk

Sted: Et sted i naturen med to stubber eller steiner et stykke fra hverandre

Årstid: Vår, sommer og høst

Utstyr: Ingen

Forberedelse i klasserommet

- Elevene introduseres for begrepet retorikk; handler om språklige virkemidler og hvordan man bruker stemmen, følelsene og kroppen.
- Elevene presenteres for en konkret interessekonflikt knyttet til bruk av et naturområde (vindkraftverk, veibygging, boligbygging, gruvevirksomhet eller annet).
- Elevene deles i A-gjengen som skal forsvare utbyggingen og B-gjengen som skal argumentere mot utbyggingen.
- Elevene forbereder en verbal duell mellom en representant fra hver av gjengene. De diskuterer og øver på:
  - bruk av gjentakelser
  - sammenligninger med andre lignende saker og konsekvenser av disse
  - besjeling av naturen
  - bruke overdrivelser
  - bruk av stemmeleie
  - bruk av kroppsbevegelser

Læring i friluft

- Klassen går ut og til et sted der det er to stubber eller steiner som står i passe avstand fra hverandre.
- En elev fra hver gruppe stiller seg på hver sin stubbe eller stein og starter en diskusjon og argumenterer for hvert sitt syn på saken.
- En elev eller læreren leder diskusjonen.
- Elevene som er publikummere observerer meningsutvekslingen og ser etter hvilke retoriske grep de to elevene bruker underveis.

Etterarbeid

- Elevene forteller etter tur sin opplevelse av diskusjonen og beskriver hvilke retoriske grep hver av elevene brukte underveis.

Noen tips

- Kan man ta film/video av diskusjonen kan klassen se på denne, stoppe etter enkeltsekvenser og diskutere enkelthendelser underveis i meningsutvekslingen.

Interkommunale friluftsråd

Medlemsfriluftsråd

Oslofjordens Friluftsråd

oslofjorden.org

Oslo og Omland Friluftsråd

osloogomlandfriluftsrad.no

Finnskogen Friluftsråd

finnskogen.org

Valdres Friluftsråd

valdres.no/valdres-natur-og-kulturpark/valdres-friluftsrad

Grenland Friluftsråd

grenlandfriluftsrad.no

Friluftsrådet Sør

friluftsradet.no

Midt-Agder Friluftsråd

midt-agderfriluft.no

Lister Friluftsråd

listerfriluft.no

Dalane Friluftsråd

dalanefriluftsrad.no

Jæren Friluftsråd

jarenfri.no

Ryfylke Friluftsråd

ryfri.no

Friluftsrådet Vest

frivest.no

Bergen og Omland Friluftsråd

bof.no

Fjordkysten Friluftsråd

fjordanefr.no

Sunnmøre Friluftsråd

friluftstraadet.no

Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal

friluftstraad.no

Trondheimsregionens Friluftsråd

trondheimsregion-friluftsrad.no

Trollfjell Friluftsråd

trollfjellgeopark.no

Helgeland Friluftsråd

helgeland-friluftsrad.no

Polarsirkelen Friluftsråd

polarsirkelen-friluftsrad.no

Salten Friluftsråd

friluft.salten.no

Lofoten Friluftsråd

lofotenfriluft.no

Vesterålen Friluftsråd

friluftsrad.vestreg.no

Midtre Hålogaland Friluftsråd

halogaland-friluftsrad.no

Midt-Troms Friluftsråd

midt troms-friluftsrad.no

Ishavskysten Friluftsråd

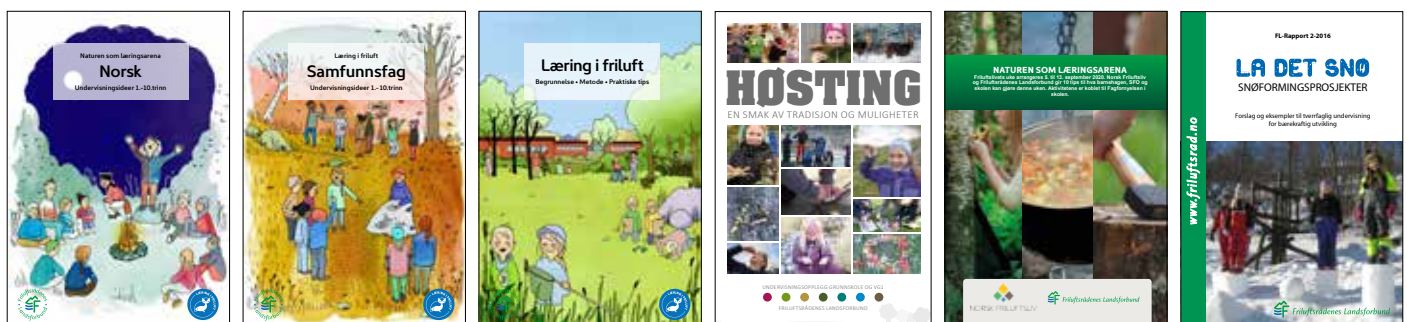
ishavskysten.no

Nord-Troms Friluftsråd

utinord.no

Finmark Friluftsråd

perletur.no

Det finnes mange gode grunner til å komme seg ut av klasserommet og gjennomføre læring i friluft. Friluftsrådernes Landsforbund (FL) vil fremme følgende fire hovedbegrunnelser:

- Det gir bedre læring fordi den blir mer virkelighetsnær, praktisk, variert og tilpassa, og fordi elevene tar flere sanser i bruk i læringsarbeidet.
- Det gir fysisk aktivitet.
- Det gir naturopplevelser og medvirker til økt miljøbevissthet.
- Det bidrar til å skape et godt sosialt miljø.

For å gjøre det lettere for deg som lærer å bruke det store «uteklasserommet» har FL i samarbeid med en rekke interkommunale friluftsråd, utarbeidet syv hefter fordelt på fagområdene kroppsøving, mat og helse, kunst og håndverk, matematikk, norsk, naturfag og samfunnsfag. Heftene inneholder spennende og varierte ideer, praktiske tips og undervisningsopplegg relatert til lærerplanens ulike kompetansemål. Utenom dette har FL utarbeidet heftene «Høsting- en smak av tradisjon og muligheter» og «La det snø». I tillegg har vi utarbeidet et hefte om «Læring i friluft» med begrunnelse for-, metode- og praktiske tips til deg som skal gjennomføre læring i friluft.